

ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΤΩΝ ΥΠΟΚΡΙΤΩΝ

[ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ](#)

Από τα 24 γράμματα για μια θεατρική παράσταση της αρχαιότητας, κεφάλαιο «Κοστούμια των υποκριτών», υποενοότητα «Στην τραγωδία», σελ. 24

Για τους αντρικούς και γυναικείους ρόλους οι υποκριτές φορούσαν συνήθως έναν μακρύ χιτώνα που έφτανε ως τους αστραγάλους. Ορισμένες φορές, μάλιστα, ήταν τόσο μακρύς που σερνόταν στο χώμα και λεγόταν *σύρμα*. Είχε μακριά στενά μανίκια, τις χειρίδες, που κατέληγαν στους καρπούς των χεριών. Ο «χειριδωτός» χιτώνας, όπως ονομάζεται, έδινε στους υποκριτές ηρωική εμφάνιση. Συγχρόνως, τα μανίκια κάλυπταν τα αντρικά χέρια των υποκριτών κάνοντας πιο πειστική την εμφάνισή τους στους γυναικείους ρόλους. Εκτός από τα μανίκια, ο θεατρικός χιτώνας διέφερε από τον χιτώνα της καθημερινής ενδυμασίας κυρίως ως προς την ποικιλία των χρωμάτων και των διακοσμητικών μοτίβων. Πάνω από αυτόν οι υποκριτές φορούσαν συνήθως έναν μακρύ και φαρδύ μανδύα, το *ιμάτιο* (εικ. 29). Το χρώμα και η διακόσμηση του κοστούμιού δήλωναν την κοινωνική τάξη, την καταγωγή και άλλα στοιχεία που αφορούσαν κάθε ρόλο. Σύμφωνα με τον Πολυδεύκη, το κοστούμι των ηγεμόνων είχε πολλές πτυχώσεις και ονομαζόταν *κόλπωμα*. Σε αντρικούς και γυναικείους ρόλους το μαύρο χρώμα ήταν ένδειξη πένθους, ενώ οι υποκριτές που υποδύονταν πρόσωπα από χαμηλά κοινωνικά στρώματα φορούσαν φτωχικά και βρώμικα ρούχα. Για παράδειγμα, στην *Ηλέκτρα* του Ευριπίδη η ηρώιδα εμφανιζόταν φτωχά ντυμένη σε αντίθεση με την μητέρα της Κλυταιμνήστρα. Ο Ξέρξης και η μητέρα του Άτοσσα στους *Πέρσες* του Αισχύλου φορούσαν πολυτελή ανατολίτικη ενδυμασία. Επίσης, όσοι υποδύονταν τους μάντιες, όπως τον Τειρεσία ή την Κασσάνδρα, αναγνωρίζονταν από ένα δικτυωτό μακρύ ιμάτιο. Ένα πιο κοντό ένδυμα που έφτανε ως τα γόνατα, αντί για μακρύ χιτώνα, φορούσαν οι χαρακτήρες που έπρεπε να κινούνται γρήγορα, όπως οι πολεμιστές ή οι κυνηγοί.

Στην αναγνώριση των χαρακτήρων από τους θεατές βοηθούσαν επίσης ορισμένα αντικείμενα που αποτελούσαν μέρος της αμφίεσης των υποκριτών. Οι βασιλιάδες συχνά κρατούσαν σκήπτρο, οι γέροντες στηρίζονταν σε μπαστούνι, ο Διώνυσος κρατούσε θύρσο, ενώ ο Ηρακλής εμφανιζόταν με λεοντή και ρόπαλο.

Ερυθρόμορφος κρατήρας με κωμική σκηνή. Περίπου 330 π.Χ.

Ένας ηλικιωμένος άντρας σέρνει τον μεθυσμένο δούλο του στο σπίτι μετά από ένα γλέντι στο οποίο ο δούλος παρά ο αφέντης το έχει παρακάνει.

Πηγή: Κέντρο Ελληνικής γλώσσας. Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός. Αρχαία Ελληνική Κωμωδία

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ